

PARTAGO

ELEKTRISCH AUTODELEN COÖPERATIE

Jaarverslag

2018

Inhoudsopgave

Inhoudsopgave	2
Voorwoord	3
Over dit verslag	5
Organisatieprofiel	6
Bestuur, verplichtingen en betrokkenheid	8
Activiteitenverslag	10
Financieel, ecologisch en sociaal verslag	13
GRI Tabel	19
GRI inleiding	19
ICA tabel	19

Hebben meegewerkt aan dit verslag:
Lucie Evers, Joachim Jacob,
Michael Arens & Clara Vanderschueren

Dit verslag is in digitale vorm te downloaden via www.partago.be

Voorwoord

van de voorzitter Lucie Evers

Dit is het verslag van ons derde werkjaar. We hebben heel hard gewerkt, zowel het team, de raad van bestuur als de vele vrijwilligers. We hebben geploegd en gezaaid. We zijn gegroeid. Maar we kunnen alsnog niet oogsten. Daarvoor is het vroeg.

Een goed werkende organisatie uitbouwen vraagt geduld, doorzettingsvermogen en koelbloedigheid. Bovendien is er veel kapitaal nodig. Kapitaal dat werkt als 'traag geld', dat lang in de organisatie kan blijven als investering in ons maatschappelijk doel. Ons gezamenlijk doel, dat is een meer leefbare stad, minder klimaatverandering en minder stinkende lucht, minder voetafdruk en toch meer geluk.

We groeien gestaag. Het aantal auto's is gestegen tot 46 (eind mei 2019). Ondertussen zijn we met meer dan 600 leden. De gebruikers van de deelauto's zijn heel divers. Niet alleen de *reeds overtuigden*, niet alleen particuliere burgers, maar ook organisaties, bedrijven en gemeentelijke overheden tonen heel wat belangstelling voor elektrisch autodelen. Met sommige organisaties is ondertussen één of andere vorm van samenwerking tot stand gekomen, wat een heel arbeidsintensief proces is gebleken. Iedereen heeft natuurlijk leuke en goede ideeën, maar het effectief realiseren ervan is een stuk minder eenvoudig dan het lijkt. Autodelen is zoveel meer dan auto's neerzetten en dan mensen vragen die te gebruiken.

Achter het idee van een elektrisch autodelen coöperatie gaat een hele wereld schuil van processen en interacties, en héél veel lijntjes code (programmeertaal). De ontwikkelingskost woog ook in

"We groeien gestaag. Het aantal auto's is gestegen tot 46 (eind mei 2019). Ondertussen zijn we met meer dan 600 leden."

2018 zwaar door op onze werking, maar onze app wordt zowel door gebruikers als door 'kenners' op bewondering onthaald. Het zou jammer zijn dat alleen Partago dit platform zou gebruiken. Liever zien we dat heel veel coöperaties en burgerinitiatieven deze software kunnen gebruiken om met elektrisch autodelen te starten: overal in Vlaanderen, in België en ver daarbuiten. Daarom werd er besloten tot het oprichten van een platform-coöperatie, een Europese coöperatie van coöperaties - waaronder Partago. REScoop.eu, de Europese federatie van burgercoöperaties voor hernieuwbare energie, is ook partner in dit project.

De coöperatie TMF werd niet alleen opgericht om het platform te delen, maar ook om de software verder te kunnen ontwikkelen. Er is nog steeds veel werk aan de winkel.

Sinds 1 mei 2019 hebben we een nieuwe vennootschapswet. Gelukkig -en uiteindelijk- kreeg de coöperatieve vennootschapsvorm een apart wetboek. Er verandert één en ander voor de bestaande coöperaties maar er is een overgangsperiode voorzien. Na het GDPR vraagstuk (over privacy) is dit opnieuw een uitdaging voor onze organisatie. Hoe terecht ook, deze opdracht vraagt opnieuw veel tijd en geld.

Partago wordt vaak niet langer gezien als een start-up bedrijf, terwijl we toch nog 'klein' zijn. "We

moeten volwassen worden en een volwaardige speler zijn op de markt van diensten voor mobiliteit”, krijgen we te horen. Maar dat hangt natuurlijk van vele factoren af.

Door steeds meer in te zetten op de kwaliteit van de dienstverlening, nl. de beschikbaarheid van wagens en de functionaliteiten van de app, denken we op een unieke manier een dienstverlening aan te bieden waar steeds meer vraag naar is. Toch is er nog koudwatervrees voor elektrisch rijden en voor autodelen. Heel veel mensen willen wel, maar vaak durven ze de sprong niet wagen, zeker als het gaat over de vervanging van de enige gezinswagen door een deelauto in de buurt. Ook andere autodeelbedrijven zetten in op het inleveren van de eigen wagen. Dat is een positieve evolutie, maar het vraagt tijd. De consument gaat immers eerst de wagen ‘oprijden’ en dan, als de auto plots pech heeft bijvoorbeeld, toch beslissen om te gaan autodelen.

De toekomst vraagt nog meer om volgehouden inspanningen van Partago: meer auto’s en meer gebruikers. De marges zijn marginaal en de

concurrentie is wurgend.

Moet Partago daar in meegaan? Of weten de leden wel dat een ‘juiste’ prijs betalen deel is van de transitie die we met z’n alleen nastreven? Natuurlijk is voldoende schaal halen een must!

“Of weten de leden wel dat een ‘juiste’ prijs betalen deel is van die transitie die we met z’n allen nastreven?”

Ik hoop dat elke coöperant zich niet alleen gebruiker van de dienstverlening voelt, maar ook deel van deze gemeenschap. Elk van jullie kan een ambassadeur zijn voor Partago.

Dat is een belangrijke en authentieke manier om de organisatie te helpen groeien en bloeien.

Ik wil nadrukkelijk iedereen bedanken die zich op de één of andere manier inzet voor Partago, voor een duurzame mobiliteit, voor meer gezonde lucht en een leefbare planeet, voor een sociaal duurzame en faire economie (en bedrijven) en voor meer (menselijke) verbinding.

Lucie Evers
Gent
20 mei 2019

Over dit verslag

Dit verslag slaat op het derde boekjaar van Partago dat liep van 1 januari 2018 tot en met 31 december 2018. De verantwoordelijkheid voor dit jaarverslag ligt bij de Raad van Bestuur. Over dit verslag kan gecommuniceerd worden met de afgevaardigd bestuurder Joachim Jacob via info@partago.be.

Dit verslag wordt opgemaakt rekening houdend met zowel de criteria van GRI (Global Reporting Initiative) als met de zeven ICA principes. De bedoeling is om zo transparant mogelijk te communiceren over zowel de financiële resultaten, de activiteiten, onze ecologische impact en de sociale criteria zowel intern als naar de samenleving.

In het geval we niet kunnen rapporteren over bepaalde GRI indicatoren die wel relevant zijn voor Partago, dan zeggen we ook waarom. Voor de volledige lijst van de indicatoren waarover wordt gerapporteerd verwijzen we graag naar de vorige jaarverslagen. Het leek niet zo evident om alle indicatoren te herhalen in elk jaarverslag, indien er geen wijziging was of indien nog niet gerapporteerd kon worden.

We proberen ook dezelfde soort informatie op dezelfde manier te brengen, omdat op die manier een vergelijking kan gebeuren doorheen de tijd.

Onze missie luidt:

Partago is een levendige coöperatie die als veranderaar een mogelijke toekomst wil tonen aan de samenleving, welzijn en welbevinden wil creëren voor de burgers en goed rentmeesterschap voor de aarde aan de dag legt. Dat doet Partago door elektrische deelauto's ter beschikking te stellen van haar leden.

Organisatieprofiel

Partago werd opgericht als coöperatie in de lente van 2015 door slechts vijf burgers, en het eerste boekjaar liep tot en met 31 december 2016. Eind december 2018, aan het einde van het derde boekjaar, bestond Partago uit 496 leden die samen 1871 aandelen aan kapitaal inbrachten. Er zijn acht coöperanten lid van de B-kamer waaronder Lucie Evers, Joachim Jacob, Rik Bellens, Eric Bosman, Bond Beter Leefmilieu vzw en Samen Sterker Vlaams Brabant cvba.

Onze coöperatie is een autonome organisatie die personen vrijwillig verenigd om een gezamenlijk doel te realiseren en maatschappelijke impact te creëren. Partago situeert zich op het kruispunt tussen gedeelde elektrische mobiliteit en de hernieuwbare energietransitie.

Partago houdt nog steeds kantoor op de Watt Factory, Vlasgaardstraat 52 9000 Gent.

Eind 2018 bestond het Partago team uit vijf mensen: Joachim Jacob (CEO), Clara Vander-schueren (community manager), Rik Bellens (CTO), Jenneke Van Cromphaut (Gemeenten en B2B) en Davy De Clercq (wagenparkbeheerder). Helaas hebben we op 15 december 2018 afscheid genomen van Davy De Clercq, die verder timmert aan de artistieke weg.

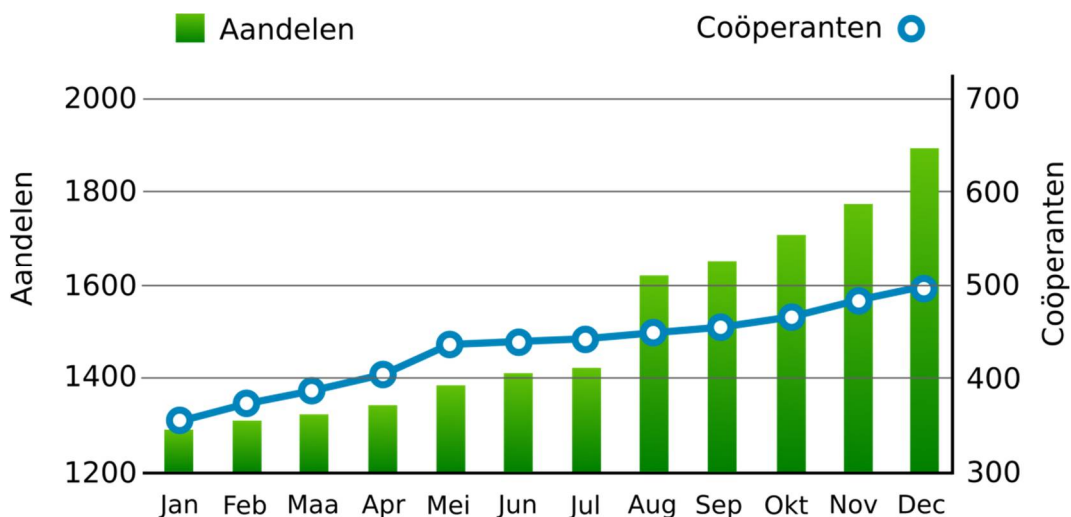
Uiteindelijk bleken de vele vragen van gemeenten en organisaties nauwelijks te leiden tot een

effectieve samenwerking, of komt die samenwerking veel later op gang. Dat er in 2018 gemeenteraadsverkiezingen waren speelt een rol in het uitstelgedrag van lokale overheden.

Daar tegenover staat de opstart van Partago in zes bijkomende 'regio's' buiten Gent: Beersel, Bonheiden, Boechout, Mortsel, Wetteren en Lochristi. Er waren diverse aanleidingen om op te starten op die plaatsen. Maar telkens ging het om een reële behoefte aan elektrisch autodelen. Uiteindelijk bleek de community in Lochristi te klein en werd de samenwerking met de coöperant die de auto inbracht, stopgezet.

Ondertussen loopt het Europees onderzoeksproject WiseGRID, dat samen met 21 partners uit 7 landen wordt ontwikkeld, en de resultaten zijn bemoedigend. Dit project heeft 2020 als einddatum. WiseGRID heeft tot doel oplossingen te ontwikkelen om een 'smart grid' mogelijk te maken. Daarmee kan de transitie naar decentrale productie en consumptie van hernieuwbare energie beter tot stand komen. De elektrische auto's zijn immers ook een vorm van opslagcapaciteit voor rechtstreeks geproduceerde hernieuwbare energie.

Maar misschien wel het grootste nieuws is dat Partago, samen met Som Mobilitat en met 6 andere organisaties THE MOBILITY FACTORY heeft opgericht, zoals aangekondigd in het vorig jaarverslag.

The Mobility Factory (afgekort tot TMF) werd geboren op 28 december 2018 en zal het platform van Partago overnemen en verder uitwerken. Op die manier kan Partago focussen op het organiseren, promoten en verkopen van elektrisch autodelen in Vlaanderen. De platformdiensten zullen door TMF geleverd worden aan alle leden van TMF, te beginnen met Partago en Som Mobilitat.

De voorbereiding van de oprichting en de eigenlijke start van TMF hebben heel wat energie gekost van Joachim en Rik en zij blijven ook voor TMF werken (naast hun job voor Partago). Voorlopig blijft de link heel sterk.

TMF zal platformdiensten leveren aan bv. burgercoöperaties in Duitsland, Nederland, België, en Spanje zodat deze hun eigen energie kunnen gebruiken voor elektrische deelmobiliteit. Via REScoop.eu, die ook lid is van TMF, zullen er nog meer burgercoöperaties voor hernieuwbare energie van de dienstverlening gebruik kunnen maken.

Partago is een gebruikerscoöperatie. Dat betekent dat elke gebruiker ook coöperant moet zijn. De twee aandelen die iemand koopt om coöperant te worden, gelden meteen ook als waarborg (vanwege de franchise bij de autoverzekering).

Partago is een erkende coöperatie en zet zich ook in voor de verspreiding van het coöperatief gedachten-goed. Zo waren er in 2018 verschillende lezingen, interviews en onderzoeken waaraan Partago heeft meegewerkt.

De groei loopt trager dan wenselijk is. Dat heeft met vele factoren te maken, maar het is ook een fenomeen eigen aan het coöperatief model. Immers, de mate dat de coöperanten bijdragen aan het kapitaal bepaalt mee hoezeer Partago kan groeien. Rekening houdend met de wetgeving, willen we graag in 2019 een grote crowdfunding campagne opzetten, maar ondertussen nodigen we iedere coöperant uit om aandelen bij te kopen (tot 5000 euro) om de noodzakelijke groei van Partago mee mogelijk te maken. Met name de aankoop en investering in auto's vraagt veel fondsen...

"Partago sluit het best aan bij onze wensen: gemakkelijk, betaalbaar en milieuvriendelijk"

Bestuur, verplichtingen en betrokkenheid

De Raad van Bestuur van Partago is geëvolueerd. Nog steeds vormen vier van de vijf oprichtende leden de Raad van Bestuur en Lucie Evers is nog steeds voorzitter van de RvB. De andere leden zijn Rik Bellens, Patrick Claerhout en Joachim Jacob. Die laatste is tevens afgevaardigd bestuurder en dus CEO.

Vanaf februari 2019 zijn ook twee kandidaatleden toegetreden tot de RvB, nl. Peter Ghys en Michael Arens. Beide zijn coöperant, volgen een opleiding voor bestuurders in coöperatieve vennootschappen georganiseerd door CERA's Coopburo. De aanvaarding van deze leden wordt voorgelegd aan de AV volgend op het boekjaar 2018. Beide kandidaten zijn het resultaat van het proces om de RvB te versterken.

De RvB bewaakt de strategische lijnen en volgt de financiële gezondheid op en komt ongeveer elke maand samen. Gezien de uitdagingen waarmee de organisatie geconfronteerd wordt, is het niet

altijd mogelijk geweest om voldoende strategisch en op lange termijn te werken. Dat betekent dat de hernieuwde ploeg een weekend lang zal bijeenkomen tijdens zomer 2019 om deze belangrijke denkoefening te doen.

Participatie zit in het DNA van Partago. Naast buddies en ambassadeurs en naast de Beta-testers, heeft er ook een Partago Participatie traject gelopen met een aantal coöperanten. Uit deze groep die vier keer is samengekomen en zich boog over de financiële gegevens, en mogelijkheden om fondsen te werven onderzocht, is een advies gekomen aan de Raad van Bestuur, ter versterking en inspiratie van haar beslissingen.

Naast Facebook, de email nieuwsbrieven en het communicatieplatform Loomio zijn de contacten met onze community manager Clara de voornaamste communicatiekanalen voor onze coöperanten.

Er wordt heel wat vrijwilligerswerk verricht binnen Partago, en ook het bestuursmandaat is onbezoldigd. Indien een bestuurder ook operationeel actief is, wordt die arbeid natuurlijk wel betaald. Dat geldt voor Joachim en Rik en in mindere mate voor Lucie.

Naast de zeven ICA principes over coöperatief ondernemen staan ook de regels voor goed bestuur centraal bij Partago. In onze processen en onze beslissingen spelen ecologische en sociale rechtvaardigheid een grote rol.

Partago is lid van:

- Nationale Raad voor de Coöperatie
- REScoop.eu (werkgroep REScoopMOBility)
- Coopkracht vzw.

Partago heeft participaties in:

- NewB

De kaart van stakeholders werd in 2018 niet geëvalueerd.

Overzicht samenwerkingen (samenwerkingen met lokale overheden niet inbegrepen)

Partner	Details van samenwerking	Partago is ...
Ecopower cvba – coöperatie	Samenwerking in project WiseGRID (Vlaanderen) en LICHT (Leuven)	Projectpartner
Energent cvba – coöperatie	Samenwerking in project Buurzame Stroom (Gent)	Lid van stuurgroep
Zuidtrant cvba – coöperatie	Samenwerking in project DeeldeZon (Antwerpen)	Projectpartner
Coopstroom cvba – coöperatie	Organiseert elektrisch autodelen met Partago software (Brugge)	Leverancier
Pajopower cvba – coöperatie	Facilitator in opstarten elektrisch autodelen in Pajottenland regio (Vlaams-Brabant)	Leverancier
Courant d’Air scrl – coöperatie	Organiseert elektrisch autodelen met Partago software (Oostkantons)	Leverancier
Hesbenergie scrl – coöperatie	Organiseert elektrisch autodelen met Partago software (Haspengouw)	Leverancier
Som Mobilitat scrl – coöperatie (ES)	Co-ontwikkelaar van het Partago Platform en mede-eigenaar voor 25%	Projectpartner
The Mobility Factory sce – coöperatie	Europese coöperatieve vennootschap die het Partago platform doorontwikkelt en commercialiseert.	Oprichtende coöperant en leverancier
Regionaal Landschap Schelde-Durme vzw	Partner in project ‘Energie-ambassadeurs Oost-Vlaanderen’	Projectpartner en leverancier
Renault nv (FR)	Leverancier elektrische voertuigen	Klant
Nissan nv	Leverancier elektrische voertuigen	Klant
Blue Corner nv	Leverancier laadpalen en laadpassen	Klant
Mobility Plus cvba	Leverancier laadpalen	Klant
KBC Verzekeringen nv	Verzekeringen	Klant
INVERS GmbH (DE)	Leverancier car sharing hardware	Klant
FleetWorks bvba	Onderhoud wagens	Klant
Triodos Bank	Bankrekening	Klant
VDK Bank	Bankrekening	Klant
Watt Factory nv	Leverancier werkplek	Klant
NewB Coöperatie	Coöperatieve bank in oprichting	Coöperant
Autodelen.net vzw	Vertegenwoordiger voor de sector autodelen in Vlaanderen	Samenwerking
Coopkracht vzw	Netwerk voor coöperaties in Vlaanderen, beheerder van open source boekhoudsoftware voor coöperaties	Lid
REScoop.eu vzw	Europese Federatie voor hernieuwbare energie coöperaties	Lid en projectpartner

Activiteitenverslag

Het derde boekjaar is, zoals gebruikelijk, een moeilijk boekjaar gebleken. Dat blijkt uit de cijfers. Desalniettemin hebben we sommige doelstellingen gehaald, zoals de stijging qua aantal voortuigen, waar we in 2018 geëindigd zijn op 43.

In 2018 heeft Jenneke van Cromphaut zich ingezet voor de relaties met de gemeenten. Helaas heeft dit niet geresulteerd in de verwachte resultaten, ook al vanwege de gemeenteraadsverkiezingen eind 2018. Dit betekende dat niettegenstaande de belangstelling en het vele overleg, de gemeentes toch niet kozen om met ons in zee te gaan om zelf te starten met elektrische autodelen, of wilden betalen voor een 'bottom up' traject opdat burgers zouden kunnen starten met elektrisch autodelen. Het feit dat de gemeenten niet wilden of niet konden deel nemen aan het kapitaal, en dus geen lid konden worden heeft ook een rol gespeeld. En de activiteiten van autodelen.net hebben een aantal ambtenaren en politici in verwarring gebracht over wie nu eigenlijk wat deed... Jenneke is nog steeds coöperant én vrijwilliger, maar koos ervoor om haar job bij Partago stop te zetten.

Ondertussen ging de ontwikkeling van de app, van het control center, kortom van het hele platform naarstig verder! Ook Courant d'air, Hesb Energie en Coopstroom hebben nu auto's lopen op 'ons' platform. Partago is als autodeel organisatie in Vlaanderen actief, en als platform in België. Daar waar vroeger een bedrijf zich ontwikkelde op een centrale en hiërarchische manier, ontwikkelt Partago zich als een echt 21ste eeuwse, genetwerkte organisatie. Zoals de aardbeiplant, groeit een netwerk ondergronds verder en is verbonden, terwijl bovengronds de planten elk hun vruchten dragen. Elke nieuwe autodeel coöperatie of energiecoöperatie die met autodelen begint is zo'n aardbei plant en het platform verbindt ons met elkaar.

Het 'marketing' budget was in 2018 zeer beperkt. Toch hebben we gecommuniceerd naar de gebruikers, werden nieuwe versies van de app getest en in gebruik genomen, hebben we het prijsmodel aangepast en verbeterd. Allemaal om de dienstverlening naar de coöperant beter en makkelijker te maken, terwijl we ook de leefbaarheid van de coöperatie moeten bewaken. De tomeloze inzet van het team kan niet genoeg benadrukt worden!

Een belangwekkend voorbeeld van een activiteit was onze uitstap naar de Efteling. Het ging erom dat we als community konden samen komen op een informele manier én dat we onze fotobank konden aanvullen, want de Efteling had een hele rij laadpalen alleen al voor de Partago auto's zodat we ze netjes samen konden fotograferen. En natuurlijk ook foto's van de uitstap zelf.

Start/testritten (apart)	105
Facebookberichten	215
Nieuwsbrieven	25
Helpdesktickets	973

Een andere belangrijke activiteit was het PPP: het Partago Participatie Project. Een groep coöperanten is vier keer samen gekomen, o.l.v. een facilitator om op een gestructureerde manier

te praten over een aantal vragen die door de RvB werden voorgelegd. De vragen gingen over de financiën, de schaal en de geografische spreiding Partago. Het resultaat was een advies voor de Raad van Bestuur die het meenam in haar verdere besluitvorming. Tijdens het volgende strategisch weekend zal dit advies opnieuw meegenomen worden.

Steeds meer bedrijven, organisaties en vooral projectontwikkelaars dienen zich aan met vragen over elektrisch autodelen. Dat is op zich een positief signaal, vaak ingegeven door omgevingsfactoren zoals nieuwe regelgeving, maar vertaalt zich niet noodzakelijk in een samenwerking. Het is dus niet eenvoudig om prioriteiten te stellen in de opvolging van die contacten, wat op zich arbeidsintensief is.

De nood aan opschaling is er dus niet minder op geworden. Sommige gebruikers geven aan nood te hebben aan andere auto's dan de Renault ZOE,

overigens een uitstekend stadswagentje. Daarom heeft Partago nu ook de Nissan 'bus' met zeven zitplaatsen en de Nissan bestelwagen in het wagenpark opgenomen. Omdat dit nog maar het begin is van de diversifiëring, hebben we besloten om voorlopig het prijsmodel nog niet aan te passen, hoewel deze wagens duurder zijn in aankoop en uitbating. We willen eerst zeker zijn van de dienstverlening en ook voldoende dergelijke voertuigen kunnen aanbieden. Op termijn moeten we echter het prijsmodel aanpassen aan de diverse modellen die we in onze vloot (zullen) aanbieden.

De lijst van activiteiten hieronder en op de volgende pagina toont aan hoezeer er inspanningen werden geleverd om aanwezig te zijn op evenement en ook zelf activiteiten te organiseren.

In 2019 wil het team focussen op zowel het verbeteren van het gebruik van de wagens, als het werven van nieuwe coöperanten/gebruikers. Ook de coöperanten die een auto wensen in te brengen in de vloot zijn nog steeds welkom.

Evenementen 2018 (65)	Locatie	Datum
Algemene Vergadering	Gent	28/apr
Buddy Bedankingsactiviteit	Gent	13/mei
Trefdag in de Efteling	Kaatsheuvel (NL)	23/sep
Buurtavonden (21)		
Gentse wijken: Heirnis (08/03), Gentbrugge (24/04), Strop (16/05) Flora (31/05), Ledeborg (12/09), Gentbrugge (19/09) Brugse poort (17/12), Watersportbaan (19/12)		
VI-Br: Beersel (17/07), Dworp (25/07), Beersel (04/10)		
Antwerpen: Brasschaat (23/08, 26/09, 22/10), Schoten (26/09), Kontich (12/12)		
O-VI: Melle (17/09), Geraardsbergen (28/09)		
Leuven: centrum (03/12), Zavelberg (10/12), Wijgmaal (18/12)		
Partago Café's (7)		
Partago Café op 11/01, 02/07, 13/08, 08/10, 12/11	Gent	
Partago Café met lezing Dirk Avonts	Gent	11/jun
Partago Café Mortsels	Mortsels	27/dec
Infosessies (8)		
aankoop elektrische auto door coöperant op 19/02, 27/06, 08/11	Gent	
Boechout	Boechout	20/sep
De Pinte	De Pinte	21/nov
Kontich	Kontich	27/sep
Mortsels	Mortsels	18/sep
Wetteren	Wetteren	16/nov
Testevenementen (2)		
elektrische deelauto's in Beersel	Beersel	6/mei
Leuven	Leuven	3/okt
Lancerings (3)		
Partago lancering in Boechout	Boechout	12/nov
Partago lancering in Mortsels	Mortsels	14/nov
Partago lancering in Wetteren	Wetteren	15/dec
Promo-events (22)		

Autovrije Zondag Gent	Gent	16/sep
CoAperitief nieuwjaarsreceptie	Gent	22/feb
Coöperantenfestival Gent	Gent	10/nov
CPT Inspiratiedag Vlaamse overheid	Brussel	27/apr
Eco-Expo Lochristi	Lochristi	9/jun
event Duurzame Mobiliteit	Machelen	18/mei
Fair Share Repair Festival	Merelbeke	9/jun
Forum Duurzame Mobiliteit	Leuven	20/feb
Gent Aan Zee	Gent	6/mei
Gent Autodeelstad	Gent	26/jun
infoavond Autodelen Leuven	Leuven	18/aug
infomarkt Brasschaat	Brasschaat	19/apr
infomarkt Brasschaat	Brasschaat	1/jun
infomoment Duurzame Mobiliteit Grimbergen	Grimbergen	19/apr
Kick Off project Deel De Zon	Berchem	27/sep
lancering Buurtzame Stroom Project	Gent	11/mrt
milieudorp Brasschaat	Brasschaat	2/sep
NextLab	Mechelen	24/mrt
Nieuwjaarsreceptie VELT	Brasschaat	9/jan
Oxfam Ontbijt Beersel	Beersel	22/apr
Salon van de Mede-Eigendom	Brussel	29/nov
trefdag Burgervuur	Brussel	26/mei

Financieel, ecologisch en sociaal verslag

Inleiding

Partago wil niet alleen ecologisch positieve impact realiseren via haar diensten, maar ook in haar processen om tot die diensten te komen, wil Partago duurzaam te werk gaan.

Daarom is dit gedeelte van het verslag gewijd aan verslaggeving over financiële, sociale en ecologische aspecten van onze werking.

Partago is er zich van bewust dat elektrisch rijden en autodelen slechts twee aspecten zijn van de transitie binnen het systeem van mobiliteit. Maar elektrische voertuigen zijn zeker ook een element in de transitie naar decentrale productie en consumptie van hernieuwbare energie.

Daarom is het voor Partago nodig dat zowel 'beleid' als 'de markt van consumenten' haar verantwoordelijkheden opnemen en daarmee de werking van Partago helpen mogelijk maken.

Niet in het minst in de financiering van de toch wel lange aanloop naar een voldoende grote 'markt van afnemers' is het nodig dat zowel overheid als organisaties, zowel NGO's als burgers hun engagement tonen naar Partago en naar de transitie van duurzame oplossingen op het kruispunt van mobiliteit en energie.

Een trend die zich nog onvoldoende doorzet is het elektrisch autorijden en dit om allerlei redenen die hier verder niet worden genoemd. Het feit dat die 'markt' vertraging oploopt, beïnvloedt ook de werking en de groei van Partago. Maar we blijven overtuigd dat binnen de 'niche' van elektrisch autodelen op een coöperatieve manier, Partago een belangrijke rol te spelen heeft en nog zal spelen.

"Ons babyzootje kan heerlijk dutten in de stille Partago wagens"

Financieel

Financieel was het geen gemakkelijk jaar voor onze coöperatie. De nood aan groei en de investeringen werden niet gevolgd door voldoende gebruik van auto's of een sterke toename van coöperanten. Gelukkig werden een aantal mensen bereid gevonden om via de B-kamer te investeren. Er zijn tot nu toe geen liquiditeitsproblemen, mede dankzij de waakzaamheid van onze afgevaardigd bestuurder Joachim Jacob.

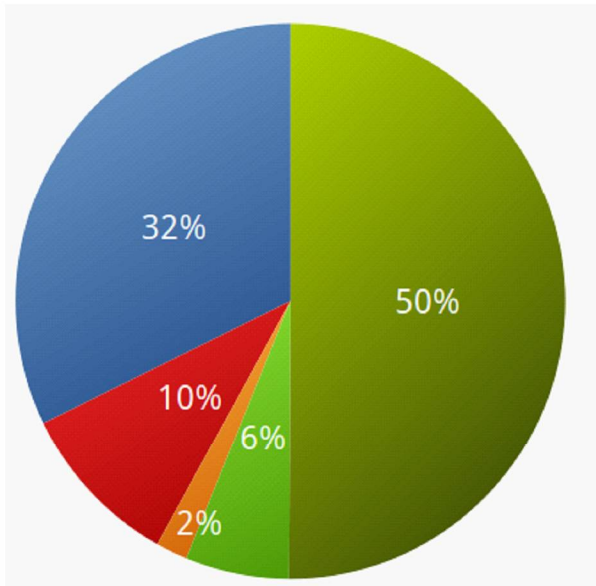
Zoals altijd is ook dit jaar Partago een aantal partnerschappen aangegaan of heeft ze verder gezet. De tabel vind je in dit verslag. Het project WiseGRID loopt nog steeds. Ook dit jaar maakt dat een substantieel deel uit van onze inkomsten. De 'credits' die de gebruikers kopen staat garant voor de helft van onze omzet, terwijl alleen al het wagenpark en de Partago laadpalen de helft van onze kosten omvat. En dat zonder lonen. Het is duidelijk dat we met heel weinig mensen heel veel taken oppakken en dat de lonen bijzonder laag zijn voor de kunde, kennis en inzet van onze medewerkers. We kijken uit naar het moment waarop we de druk kunnen verlichten en meer mensen aanwerven, resp. meer loon betalen aan ons huidig schitterend team. We hopen dat elke gebruiker ook dit in het achterhoofd houdt, wanneer een rit 'veel heeft gekost'. Tot nu toe werden de lonen grotendeels 'gedekt' door subsidies, maar dat is natuurlijk geen duurzame oplossing. Daarom moet Partago een voldoende schaal hebben opdat ook die kost kan betaald worden door omzet uit autodeel diensten.

Het marketingbudget in 2018 was bijzonder laag, dus was er geen ruimte om grote, wervende acties te doen. We hebben ons geconcentreerd op het 'bedienen' van de bestaande community, en de lijst van activiteiten toont dit aan.

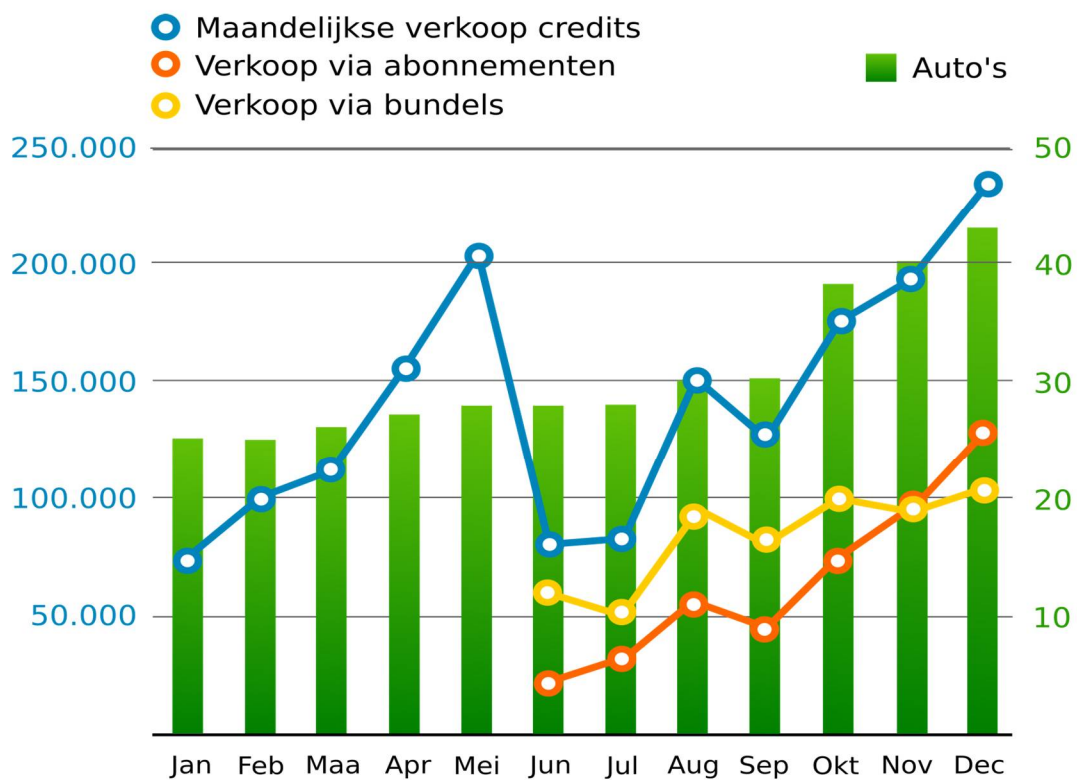
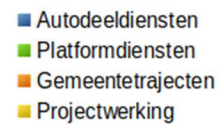
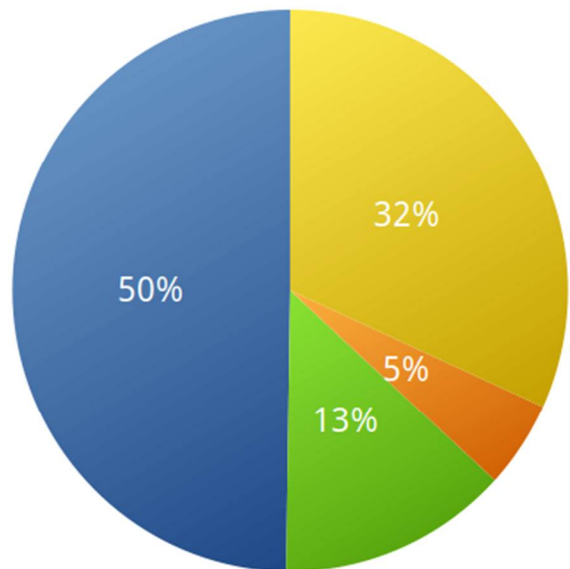
Naam en rechtsvorm	Partago CVBA
Jaar	2018
Coöperanten (aantal)	496
Aandelen (aantal)	1871
Personeelsleden (aantal)	5
Personeelsleden (VTE)	3,7
Omzet	156.311 euro
Andere bedrijfsopbrengsten	141.845 euro
Resultaat jaar 2018	-209.298 euro
Overgedragen resultaat	-437.843 euro
Balanstotaal	482.613 euro
Schulden op meer dan 1 jaar	189.018 euro
Kapitaal op 31 dec18	467.750 euro

“Ter illustratie: 40 gebruikers die elk minimaal 2 aandelen inbrengen, vormen het kapitaal voor de aankoop van één Renault Zoé.”

UITGAVEN PER SOORT

INKOMSTEN PER PRODUCT

Ecologisch

materialen

De belangrijkste materialen die een organisatie als de onze nodig heeft zijn elektrische auto's en laadpalen. Beide zijn niet alleen nodig en nuttig als mobiliteitsoplossing maar zijn ook deel van een groter verhaal van energietransitie: het smart grid.

Over de productie en de grondstoffen van de auto's en de laadpalen hebben wij niet veel te rapporteren, wij kunnen er als kleine speler geen invloed op uitoefenen. Bovendien zou een eventueel meer duurzame keuze, bv. qua batterij technologie - mocht die al bestaan - tot een meerkost leiden die maar moeilijk te verrekenen valt.

energie

Omdat de gebruikers overal een laadpaal moeten kunnen gebruiken, ligt er een laadpas in elke auto. De publieke laadpalen leveren meestal (waarschijnlijk altijd) grijze stroom.

Maar door de 'swap' functie, kunnen we ervoor zorgen dat Partago auto's rechtstreeks 'de zon kunnen tanken', éénmaal de hubs zijn gerealiseerd die rechtstreeks gekoppeld worden aan PV installaties, zoals die in de wijk Dampoort, bv. Het is dan ook niet onlogisch dat Energent, de burgercoöperatie voor hernieuwbare energie, en Partago hierin elkaar kunnen vinden. Het is nog even wachten op een echt 'smart grid' waar we ook de auto's kunnen gebruiken om 's avonds ons huis mee te verlichten. Immers, de energie in de batterij van zo'n auto kan makkelijk meer energie opslaan dan die die nodig is om ons gemiddeld minder dan 50km per dag mee te verplaatsen. In ieder geval blijft Partago inzetten op samenwerkingen en projecten om dit mee mogelijk te maken.

water

De wagens worden geïmagineerd door Fleetworks met technieken die (bijna) geen water gebruiken. Soms is een meer grondige reiniging nodig, bv. door te 'stomen'. Toch kunnen we hierover niet precies rapporteren omdat hierover geen metingen bestaan.

"Je komt niet voor financiële verrassingen te staan, iets wat bij onze eigen wagen vaak het geval was."

lucht, afvalwater, afvalstof

Partago, en al haar gebruikers, mag dan wel flink bijdragen tot een meer zuivere lucht in Gent, maar om onze werking internationaal te versterken én om tegemoet te komen aan de verplichtingen van het Europees project, werd er toch nog flink gereisd in 2018. Dat gebeurde waar mogelijk met de trein, maar omdat de Europese dienstverlening via het spoor zwaar werd afgebouwd, zat er soms niets anders op dan te vliegen. We gaan niet compenseren, omdat dit een 'end of pipe' benadering is. We willen nog steeds inzetten op echt duurzame keuzes in onze mobiliteit en ijveren

dan ook voor meer en betere treinverbindingen, maar ook meer en beter aangeduide laadpalen. De huidige reikwijdte van de deelauto's is voldoende om - rustig en ontspannen - op reis te gaan, met de nodig stops tussendoor voor zowel mens als machine.

transport

Qua transport van goederen kunnen wij niets rapporteren omdat dit zich veel verder in de keten afspeelt, met name bij de levenscyclus van zowel auto's als laadinfrastructuur.

Reisbestemming	Doel	Datum	Modus
Terni, Italië	WiseGRID project meeting	11 – 12/04	Vliegtuig
Crevillent, Spanje	WiseGRID project meeting	11 – 14/06	Vliegtuig
Milaan, Italië	AV REScoop.eu	21 – 23/06	Trein

Sociaal

Onderstaande afkortingen slaan op de indicatoren geformuleerd door GRI. We rapporteren in dit hoofdstuk alleen over die indicatoren waar zich wijzigingen hebben voorgedaan.

werkgelegenheid

LA1

Er werken op 31 december 2018 vijf mensen in de organisatie Partago, goed voor 3,7 FTE. Het betreft 2 vrouwen en 3 mannen. Op 15 december hebben we afscheid genomen van onze wagenparkbeheerder Davy De Clercq. Begin 2019 heeft Karel De Baerdemaeker hem vervangen. Ook Jenneke van Cromphaut heeft ervoor gekozen om niet langer te werken voor Partago en heeft het team verlaten op 1 maart 2019. Ze blijft met plezier coöperant en vrijwilliger.

onderwijs en opleiding

LA10

In de loop van 2018 werd met elk lid van het team een 360-graden gesprek georganiseerd met het doel zowel te evalueren als te reageren op de noden van de teamleden. Het gesprek werd telkens terug gekoppeld naar de betreffende persoon, met een aanzet tot een POP (persoonlijk ontwikkelingsplan), en er werd een algemeen verslag gemaakt voor de Raad van Bestuur. Zowel de opleidingsnoden als de nood aan ondersteuning werd geïnventariseerd, maar gezien de beperkte middelen kon geen concreet plan van aanpak worden opgemaakt.

diversiteit en kansen

LA13

Op dit moment, eind mei 2019, bestaat het team uit 2 mannen, 1 vrouw en 1 gender fluïde persoon. Drie van de vier mensen is universitair geschoold. Een bijkomend lid van het team is de stagiair Tim Alenus, die mogelijks ons team zal verwoegen in de 2de helft van 2019.

maatschappij

Naast de evidente positieve impact die Partago met haar kernactiviteiten genereert, heeft ze ook een breder maatschappelijk engagement. De blog op de website laat zich lezen als de mijmeringen van de CEO maar ook als een innemen van standpunten door de organisatie.

publiek beleid

De overheid heeft het nog steeds moeilijk om Partago te 'plaatsen': zijn we nu een bedrijf, en dus winst gedreven, of een organisatie, dus zonder winstoogmerk? Het antwoord is dat we wel degelijk een bedrijf zijn, inclusief de verplichting en de noodzaak om winst te maken. Maar wij zien winst als middel, niet als doel en streven dus geen winstmaximalisatie na. Dat betekent dat, door de structuur en de regels van de coöperatie, geen enkel individu zich kan verrijken of kan deelnemen met het doel zich te verrijken. Maar dat de organisatie zelf wel winstgevend moet worden en financieel gezond moet zijn. En dat de wijze waarop winst tot stand komt én hoe de winst bestemd wordt cruciaal zijn in de duurzaamheid van de onderneming.

Partago is heel sterk afhankelijk van overheden, van regelgeving, van publieke infrastructuur en van stimuli die de bevolking moeten aanzetten tot deze of gene keuze. Daarnaast is er ook de individuele verantwoordelijkheid van de burger om zowel de 'angst' voor verandering te overstijgen, als om de correcte prijs te leren betalen voor de verkregen dienst of product, inclusief de kost aan aarde en de arbeidende mens.

GRI Tabel

Deze tabel toont waar de lezer relevante informatie kan vinden over de standaardonderdelen van een GRI-verslag.

	pagina
Financieel	14
Ecologisch	16
Sociaal	18

GRI inleiding

Strategie en Analyse	3
Organisatieprofiel	6
Verslagparameters	5
Bestuur, verplichtingen en betrokkenheid	8

ICA tabel

Vrijwillig en open lidmaatschap	6
Democratische controle door de leden	8
Economische participatie door leden	3 en 11
Autonomie en onafhankelijkheid	9
Onderwijs, vorming en informatieverstrekking	3 en 10
Samenwerking tussen coöperaties	6 en 8
Aandacht voor de gemeenschap	18